

Ápolás és szolgálat a Kossuth Zsuzsanna Emlékév jegyében

Születésének 200. évfordulója alkalmából, Kossuth Zsuzsanna érdemeinek és munkásságának tisztelete jeléül a Magyar Ápolási Egyesület 2017-re meghirdette a Kossuth Zsuzsanna Emlékévet. A nyitórendezvényen Bugarszki Miklós elnök adott tájékoztatást az emlékévhöz kapcsolódó eseményekről, és Vártokné Fehér Rózsa alelnök méltatta a szabadságharc nagyasszonyának szellemi örökségét.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc ünnepe minden magyar ember számára az év egyik legfontosabb eseménye, mégis kevés figyelem övezi a szabadságharc egyik nagyasszonyát, Kossuth Zsuzsannát, akit bátyja, **Kossuth Lajos** nevezett ki 1849. április 16-án országos főápolónőnek. Fő feladata volt az összes egészségügyi intézmény ellenőrzése, helyszíni szemlék végzése, javaslattevés a táborigények létrehozására. Mint főápolónő, részt vett a betegek ellátásában és a sebesültek elhelyezésében is. Hetvenkét táborigény felállításában működött közre. Felhívására önkéntesek kapcsolódtak be a munkába, ami áttörést hozott a kor egészségügyi ellátásában. Irányítása alatt szigorú követelményeket, működési rendet állítottak fel. Pontos meghatározást kaptak a kornak megfelelő kórházi felszereléseket, szabványosították a műszerezettséget, biztosították a gyógyszer- és kötszerellátást. Mindennek köszönhetően a XIX. század derekán a hazai egészségügy fejlődése olyan minőségi, előremutató változást eredményezett, ami a világon elsőként Magyarországon valósult meg.

A Kossuth Zsuzsanna Emlékév nyitórendezvényén **Bugarszki Miklós**, a Magyar Ápolási Egyesület elnöke méltatta Kossuth Zsuzsanna elvárhelytelen érdemeit, akinek hősiesség, önfeláldozó tettei a hazai ápolás fejlődésének alapkövét jelentik. Mint elmondta, az 1989-ben alakult Magyar Ápolási Egyesület a hazai ápolók és az ápolási hivatás meghatározó képviselője. Munkatársai azon fáradoznak, hogy az ápolást, mint hivatást el- és megismertessék a közvéleménnyel, illetve a döntéshozókkal is. Céljaik között szerepel az ápolás közjogi elismerése, az illetménytábla szerkezetének átdolgozása, illetve az ápolói életpályamodell mielőbbi bevezetése.

Az elmúlt időszakban számos kezdeményezés és eredmény fűződött a Magyar Ápolási Egyesület nevéhez. Sikerként könyvelhető el a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara létrejötte 2006-ban, amiért az egyesület tíz éven át dolgozott. Az egyesület 2011. február 19-én ünnepelte először Kossuth Zsuzsanna (Meszlényi Rudolfné) születésének évfordulóját. Az egyesület kezdeményezését követően, képviselői indítványra az Országgyűlés az 5/2014. (II.7.) OGY számú határozatával február 19-ét a Magyar Ápolók Nap-

jának nyilvánította. Kossuth Zsuzsanna születésének 200. évfordulója alkalmából a Magyar Ápolási Egyesület idén február 17-én ünnepli meg a Magyar Ápolók Napját a Duna Palotában. A rendezvény – egyben a Kossuth Zsuzsanna Emlékév – fővédnöke **Schmittné Makray Katalin** tiszteletbeli ápoló. A 2017-es évben a Magyar Ápolási Egyesület különböző programokkal, projektekkel és kommunikációs anyagokkal kívánja felhívni a közvélemény figyelmét az ápolás és az ápolók munkájának jelentőségére, Kossuth Zsuzsanna életútján, munkásságán és örökségén keresztül. A fővárosban Kossuth Zsuzsanna emléktáblát avatnak és koszorúznak, megrendezésre kerül a Kossuth Zsuzsanna Emlékpályázat Konferencia. A rendezvénysorozat részeként az ország különböző városaiban emlékfá ültetést, gyalogtúrát, emléksétákat, kiállításokat és egyéb színes programokat szerveznek. A Magyar Ápolási Egyesület kihirdette a Kossuth Zsuzsanna életútjának kutatását célzó pályázatát, melynek beadási határideje 2017. február 28. Az emlékévhöz kapcsolódnak a hazai oktatási intézmények is: a Semmelweis Egyetem Kossuth Zsuzsanna Tudományos Verseny megrendezésével, a Szegedi Tudományegyetem önálló rendezvénysorozattal készül. Az egyesület örömmel fogadta a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara támogatói szándéknyilvánítását, és várja az emlékévhöz csatlakozni kívánó intézmények, egyesületi alapszervezetek, szakmai szervezetek és magánszemélyek jelentkezését – tájékoztató Bugarszki Miklós.

Nagy elődünk emlékét őrzi a „Kossuth Zsuzsanna szellemi öröksége” című ünnepi kiadvány, amely a Magyar Ápolási Egyesület kiadásában, 2014-ben jelent meg a Magyar Ápolók Napja Alkalmából. A szerző Vártokné Fehér Rózsa éveken át elhivatottan dolgozott azért, hogy ráirányítsa a társadalom figyelmét történelmünk e méltatlanul feledésbe merült alakjára. Intenzív kutatómunkája eredményeként született meg a díszkötet, amelyben olvasható az Egyesült Államokban élő magyarság lapjában közölt felhívása is Kossuth Zsuzsanna földi maradványainak hazahozataláról. Fáradtságot nem kímélve küzdött, kiterjedt levelezést folytatott annak érdekében, hogy teljesülhessen Kossuth Zsuzsanna végakarata, és hamvai magyar földben nyugodhassanak, ám hivatalos megkeresésére nemleges válasz érkezett a New York-i Első Presbiterianustól. Hitvallása: „Én hiszem és vallom, hogy nincs még egy olyan hivatás, mint az ápolói, amit csakis nagyfokú mélységes tisztelettel és önzetlennel áldozattal lehet szolgálni.” Könyvében feleleveníti a Kossuth Zsuzsanna által bejárt életutat, részleteket közöl a nagyasszony levelezéséből, és áttekinti azokat a legfontosabb üzeneteket, amelyek a ma ápolója számára erkölcsi iránymutatóként szolgálnak. Ezek egyikét idézte Vártokné

Fehér Rózsa az ünnepi emlékév nyitórendezvényén: „Honleányok, testvéreim! Ne várjátok hivatalos kiküldetéseket, ne várjátok a rendszabályok kihirdetését. Egy a veszély – a haza elvesztése; egy legyen tehát bennünk is az akarat, felkeresni a szenvedést és enyhíteni azt.”

Mint arra a Magyar Ápolás Egyesület alelnöke rávilágított: „Nekünk ápolóknak Kossuth Zsuzsanna példát mutat küzdésből, emberségből, hazaszeretetből. Bölcsességet tanulha-

tunk tőle, és azt, hogy mindenkor a közjót kell szolgálni, felelősséggel.” E példát követik mindazok az önkéntes segítők, akik heti rendszerességgel dolgoznak a kórházakban, foglalkoznak a betegekkel és szerveznek programokat a nyugdíjas kollégák számára, életben tartva Kossuth Zsuzsanna szellemi örökségét. *Vártokné Fehér Rózsával készült korábbi interjúnk az IME 2014/2. számában olvasható.*

Munkatársunktól

Egy egészségügyi jövőkép című cikk folytatása a 10. oldalról

Ide tartoznak az új sejt- és génterápiák, amelyek jól példázzák az orvostudomány élenjáró innovációit. A hibás gének helyrehozásával vagy a rosszul működő sejtek kicserélésével képesek lehetünk olyan betegségeknek a jelenleginél sokkal hatékonyabb kezelésére, mint a cukorbetegség, a vérképzőszervi daganatok és a ritka genetikai rendellenességek. Talán még a gyógymódot is megtaláljuk. Csakhogy kihívásokkal is szembe kell néznünk. Ezen betegek esetében jelenleg az egészségügyi rendszerek viselik a költségeket – néha a páciens teljes élettartama alatt. Az egészségügyi költségvetések döntéshozói számára problémás lehet egy nagy költségigényű beavatkozás előfinanszírozása, még akkor is, ha a beavatkozás hosszú távon előnyöket és költségmegtakarítást eredményez.

Az új technológia megjelenése zavart okozhat a kialakult rendszerekben, és számos kihívást jelent, de ezekkel foglalkozni kell. Ha az innovációt lehetőség helyett inkább fenyegetésnek tartjuk, baj van. Soha nem lehet az a válasz, hogy elutasítjuk a tudományos fejlődést. Ehelyett együtt kell működnünk, hogy új megközelítések kidolgozásával kiaknázhassuk az új technológiák által nyújtott összes lehetőséget.

Ebből a szempontból három dolgot különösen fontos megjegyezni:

- **Már jóval piacra kerülésük előtt fel kell mérni az új technológiák hatását** – legyen szó gyógyszerekről, sejt- és génterápiáról, orvosi- vagy digitális egészségügyi eszközökről. A jó előrejelzés segítségével az egészségügyi rendszerek képesek lesznek megítélni, milyen hatással lesz egy-egy tudományos vívmány a kezelési eredményekre, az egészségügyi ellátásra és a társadalomra. Az áttörő technológiák alkalmazása kevésbé fog zavart kelteni az adott rendszerben, ha hatásukkal tisztában lesznek, és jó előre megtervezik a bevezetésük módját.
- **Az egyes technológiákhoz szükséges ráfordításokra való összpontosítás helyett szisztematikusan és összeségében kell felülvizsgálunk az egészségügyi kiadásokat**, és feltenni a kérdést, hogy milyen módon biztosíthatjuk a betegek számára a kiadott összegért a legnagyobb értéket. Napjainkban túl sok forrást pazarolunk alacsony értékű ellátásra, vagyis olyan egészségügyi beavatkozásokra, amelyek kevésbé eredményesek más megoldásokhoz képest. Ennek véget kell vetni. Ezért rendkívüli jelentőségű az az OECD-projekt, amely a pazarlás csökkentését célozza meg az egészségügyi ellátás valamennyi szintjén, és ezért kell azt minden szereplőnek támogatnia.
- Ahhoz, hogy fel tudjuk mérni a gyógyszerek és más egészségügyi beavatkozások valós értékét, **pontosabban kell tudnunk mérni azokat a tényleges változásokat, amelyek az egészségi állapotban az egészségügyi ellátás hatására bekövetkeznek.** Még mindig túl nagy hangsúlyt fektetünk az egészségügy bemeneti oldalára: az orvosok, a tabletták, a szűrővizsgálatok számára. Ehelyett arra kellene figyelmet fordítanunk, hogy ezek milyen értéket teremtenek a betegek egészségi állapota, az egészségügyi költségvetések megtakarításai és a társadalom egészének nyújtott előnyök szempontjából. A betegek által jelentett eredmények (Patient Reported Outcomes – PRO-k) segíthetnek felderíteni néhány fehér foltot az egészségi állapotra gyakorolt hatás felmérésében, ezért örülünk annyira annak a javaslatnak, hogy az OECD végezze el a PRO-k országok közötti összehasonlítását. Az eredmények mérése segíthet az egészségügyi ellátás minőségének javításában, a jobb forráselosztásban és az ösztönzők kidolgozásában. Ha a kifizetést a kezelések eredményeihez kötjük, és nem az egészségügy bemeneti oldalához, az hatásos jelzés lehet az egészségügyi szolgáltatók számára, a magánszektor szereplőit is beleértve. Az iparágunk készen áll arra, hogy átálljon egy olyan modellre, amelyben nem az eladott tabletták száma, hanem a ténylegesen elért kezelési eredmények alapján történnek a kifizetések. Egy ilyen modell alkalmazása az egészségügyi szolgáltatások teljes skáláján lehetővé tenné a pazarlás csökkentését, az életek megmentését, és az idősödő populációk szükségleteire adott jobb válaszokat.

Az érdekcsoportok közötti nyitott és átlátható párbeszéd fontos eszköz ezeknek a célkitűzéseknek az eléréséhez. Az innovatív gyógyszeripar készen áll arra, hogy kivegye a részét a folyamatokból. Az OECD miniszteri találkozója fontos kiindulópontja volt ennek a párbeszédnek az elindulásához, valamint a köz- és magánszféra hatékonyabb együttműködésének elősegítéséhez.

Forrás: AIPM